

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS – TUESDAY, MAY – GEGUŽĖS 14, 2013 • Vol. CIV Nr. 57

Kaina 1 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 05-13-2013

Ar paseksime latvių pavyzdžiu?

Konstitucijos kūrėjas L. N. Rasimas siūlo svarbias Konstitucijos pataisas

Mažai kas abejoja, kad kitamet kartu su vykšiančiais Prezidento rinkimais bus ir referendumas dėl dvigubos pilietybės – dėl jo būtinumo Seime iš esmės sutariama, vyksta tik ginčai dėl pačios Konstitucijos formuluotės. Praėjusį ketvirtadienį Latvijos parlamentas jau įteisino dvigubą pilietybę: į ją galės pretenduoti buvę tremtiniai ir jų palikuonys, šiuo metu gyvenantys kitose šalyse, latviai, turintys NATO, Europos Sąjungos ar Europos laisvosios prekybos sutarčių priklausančių šalių pilietybę, taip pat keliasdešimt tūkstančių latvių kilmės asmenų, gyvenančių Australijoje, Brazilijoje ir Naujojoje Zelandijoje. Lietuvos parlamentui įvesti dvigubą pilietybę neleido Konstitucinis Teismas.

Praėjusią savaitę vykusiuose Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės komisijos posėdžiuose buvo daug kalbama apie dvigubą Lietuvos pilietybę, apie kompetenciją viršijančius Konstitucinio Teismo išaiškinimus. Šiais klausimais pasisakė ir vienas

iš Lietuvos Respublikos Konstitucijos kūrėjų, Kovo 11-osios akto signataras, teisininkas Liudvikas Narcizas Rasimas. Ta pačia proga L. N. Rasimas įteikė Seimo Konstitucijos komisijos pirmininkei Rimantei Šalaševičiūtei savo paruoštą įstatymo projektą dėl keleto

kitų Konstitucijos straipsnių pakeitimų, susijusių su teismų, prokuratūros darbu, su nauja svarbių pareigūnų priesaika. Bernardinai.lt paprašė paties L. N. Rasimo pakomentuoti jo siūlomą Konstitucijos pataisų projektą. – 3 psl.

ŠIAME NUMERYJE:

Pagerbti

Marytė ir Vytautas Sušinskai
– 5 psl.

Vilkaviškio muziejuje -
išeivių pėdsakai – 10 psl.

TS-LKD paminėjo įkūrimo 20-metį

Vilnius (ELTA) – Sekmadienį, gegužės 12 d., į suvažiavimą Nacionaliniame dramos teatre susirinkę Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai (TS-LKD) iškilmingai paminėjo partijos įkūrimo 20-metį. Suvažiavimo metu buvo išrinkti ir TS-LKD pirmininko Andriaus Kubiliaus pavaduotojai – jų net 10. Pirmąją TS-LKD pirmininko pavaduotoja tapo Seimo vicepirmininkė Irena Degutienė. Partijos pirmininko pavaduotojais taip pat tapo Seimo nariai Valentinus Stundys, Rasa Juknevičienė, Vincė Vaidevutė Margevičienė, Agnė Bilotaitė, Vilija Aleknaitė-Abramikienė, Dainius Kreivys, Kazys Starkevičius, Rimantas Jonas Dagys ir Jurgis Razma. TS-LKD suvažiavime taip pat buvo suformuota partijos Taryba, Prezidiumas ir Priežiūros komitetas. TS-LKD pirmininkas Andrius Kubilius, neturėdamas prof. V. Landsbergio sutikimo, bandė teikti jo kandidatūrą vadovauti partijos Politikos komitetui, tačiau europarlamentaras atsisakė. – 7 psl.

Seimo narys Emanuelis Zingeris ir europarlamentaras Vytautas Landsbergis.
Martyno Ambrazo (ELTA) nuotr.

DRAUGAS

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Tiesa trumpa; melas visuomet daugiažodis. – L. Tolstoj.

REDAKTORIAUS ŽODIS

Kultūrų piligrimai Baltrušaičiai

Klausimas, kaip išlaikyti savo tautinę tapatybę gyvenant kitoje šalyje, yra kiekvieno išėivio gyvenimo rūpestis. Kad išsaugotum savo tautiškumą, ar užtenka kalbėti gimtąja kalba, dainuoti liaudies dainas, šokti tautinius šokius, su tėvynainiais švęsti tautines ir religines šventes? Ar tautiškumas padeda ar trukdo bendrauti bei dirbti su kitataučiais? Apie tai, kokios dar gali būti lietuviškumo išlaikymo galimybės, byloja Baltrušaičiai – tėvo ir sūnaus – gyvenimo istorijos.

Šiais metais gegužės 2 d. poetui, diplomatiui, vertėjui Jurgiui Baltrušaičiui būtų sukakę 140 metų, o jo sūnui menotyrininkui Jurgiui Baltrušaičiui – 110 metų. Abu yra iškilios asmenybės, palikusios ryškius pėdsakus įvairiose kultūros srityse, išlaikę intensyvų bendravimą. Vienas tapo žymiu švyturiu Rytuose, kitas – Vakaruose. Buvo sakoma, kad Rusijoje menotyrininkas Jurgis Baltrušaitis žinomas kaip poeto J. Baltrušaičio sūnus, o Vakaruose – poetas J. Baltrušaitis žinomas kaip menotyrininko J. Baltrušaičio tėvas. Sūnaus parašyta garsioji „Visuotinė meno istorija“ skirta „Mano tėvui“. Abu ilsisi viename kape Paryžiaus Montrouge kapinėse, kartu su abiem Baltrušaitienėmis – ruse Marija ir prancūze Helene.

Tėvas Baltrušaitis, gimęs Paantvardžio kaime (Jurbarko r.) valstiečio šeimoje, dar carinės okupacijos laikais išvyko studijuoti į Maskvą, išmoko apie penkiolika užsienio kalbų, tapo garsiu žymių to meto vokiečių, skandinavų, italų rašytojų kūrinių vertėju ir rusų kalbą. Kai kurių kūrinių jo atlikti vertimai ir dabar Rusijos kultūroje laikomi pavyzdiniais, pavyzdžiui, norvegų rašytojo Knut Hamsun, vokiečių filosofo Friedrich Nietzsche. Filosofinės ir religinės poezijos kūrėjas poetas J. Baltrušaitis parašė du eilėraščių rinkinius rusų k., ištraukė į Ru-

sijos kultūrinį gyvenimą, bendravo ir bičiuliavosi su žymiaisiais rusų rašytojais, režisieriais, aktoriais ir mąstytojais. Jis įgijo didžiulį autoritetą, vienu metu buvo išrinktas Rusijos rašytojų sąjungos pirmininku. Lietuvis J. Baltrušaitis vertimais ir kritikos straipsniais skleidė iškiliausių Vakarų rašytojų (H. Ibsen, O. Wilde, A. Strindberg, G. Papini ir kt.) idėjas Rusijos kultūroje. Pasaulinio garso teatro vardai – G. Craig, V. Mejerhold, K. Stanislavskij – brangino J. Baltrušaičio draugystę ir ne kartą atsiklausdavo jo nuomonės.

J. Baltrušaičio rusiška poezija stipriai veikė ir lietuvių kūrėjus: Balį Sruoga, Vinčą Mykolaitį-Putiną, Faustą Kiršą; jo poveikio pėdsakų rastumėme Bernardo Brazdžionio ir Henriko Radausko kūryboje. Besikurdamos mūsų teatro organizacijos, žurnalai taip pat siekėsi jo pagalbos. Pirmojo pasaulinio karo banga tūkstančius lietuvių nubloškė į Maskvą. „Kosmopolitas“ ir „negrįžėlis“ J. Baltrušaitis nelaimės ištiktiems tėvynainiams atvėrė savo namų duris ir dosnią širdį.

Lietuvai atkūrus nepriklausomybę J. Baltrušaitis, kaip ir kitas mūsų kultūros veikėjas Oskaras Milašius Prancūzijoje, paskiriamas Lietuvos ambasadoriumi Maskvoje ir juo dirba iki 1939 m., o paskui – Lietuvos ambasadoje Paryžiuje. Tai jo dėka pavyksta atkurti ir palaikyti kaimyniškus santykius su Sovietų Sąjunga. Jis pasižymi ir kaip sumanus, veiklus diplomatas, tampa visų užsienio diplomatų Maskvoje seniūnu. Amžininkai prisimena, kaip jis atėidavo į darbą „tikslus ir susikaukęs, kalbėdavo nedaug, neleidavo daug kalbėti ir kitiems. Jis apsiimdavo sutvarkyti daugybę dalykų, ir turbūt viską, ką būdavo pasiryžęs padaryti, kruopščiausiai įvykdavo“. Veriasi ir daugiau nežinotų faktų iš jo diplomatinės tarnybos metų. Turėda-

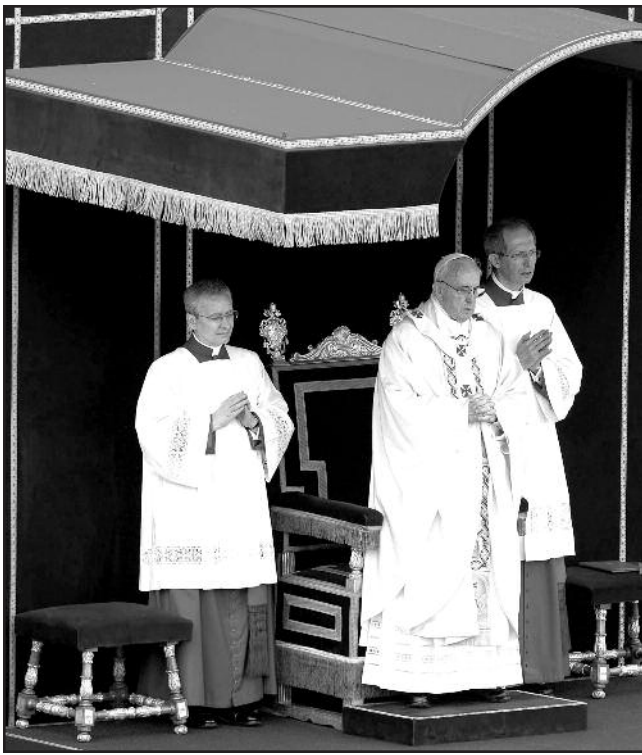
mas ryšių Rusijos valdžios sluoksniuose J. Baltrušaitis nuo komunistinio teroro išgelbėjo keliolika rusų kultūros asmenybių (K. Balmontą, L. Pasternaką, M. Cvetajevą, M. Dobužinskį, M. Chagall ir kt.): kaip diplomatas išduodavo jiems vizas į Kauną, į Rygą. Kitus rusų veikėjus tiesiog ištraukė iš bolševikų kalėjimo.

Gyvenimo pabaigoje J. Baltrušaitis ėmė kurti poeziją lietuviškai. Karo metais išleistame eilėraščių rinkinyje „Ašarų vainikas“ (redaguotame Henriko Radausko) jis prabilo lietuvių tautosakos žodžiais, kalbėjo apie seną lūšnelę, prie kurios matyti du svarbūs Lietuvos ženklai – kryžius ir svirtis. Savo lietuviška poezija jis skleidė viltį ir paguodą. Nacių okupuotame Paryžiuje gyvendamas pas savo sūnų, kęsdamas šaltį ir nepriteklus, J. Baltrušaitis atkakliai dirbo, nepadėdamas plunksnos. Jis sakė turįs grąžinti skolą Lietuvai, turįs rašyti lietuviškai. Ir sūnui, garsiam menotyrininkui, liepė važiuoti į Kauną Vytauto Didžiojo universitete skaityti paskaitų.

Kaip rašo prof. Bronius Vaškėlis, J. Baltrušaičiui būdingos „tarsi dvi viena kitai prieštaraujančios sąvokos: savi namai ir sava tėvynė. Tai išėivio kasdieniškoji realybė“. J. Baltrušaičio neišginė iš namų nei okupacijos, nei karai. Jis išvyko į svetimą šalį siekti mokslo ir kultūros. Bet jis niekada neprarado savo lietuviškos tapatybės, draugams rusams prisistatydavo kaip „lietuvių poetas“. Jis buvo įvairių kultūrų saistytas ir rišėjas, galima sakyti, skirtingų kultūrų audėjas, tapęs drašos, tarnavimo Lietuvai, laisvei ir artimui riteriu. Tėvo ir sūnaus Baltrušaičių gyvenimas ir veikla – vienas iš pavyzdžių, kaip galima išlikti didžiu lietuviu kitoje kultūroje.

Gediminas Mikėlaitis

Popiežius šventaisiais paskelbė šimtus kankinių

Popiežius Pranciškųs šventaisiais paskelbė šimtus kankinių.
EPA-ELTA nuotraukos

Vatikanas (ELTA) – Popiežius Pranciškųs gegužės 12 d. per pirmąją kanonizacijos ceremoniją šv. Petro aikštėje paskelbė naujus šventuosius, įskaitant šimtus XIV amžiaus kankinių, kurie buvo nužudyti dėl to, kad atsisakė atsiversti į islama.

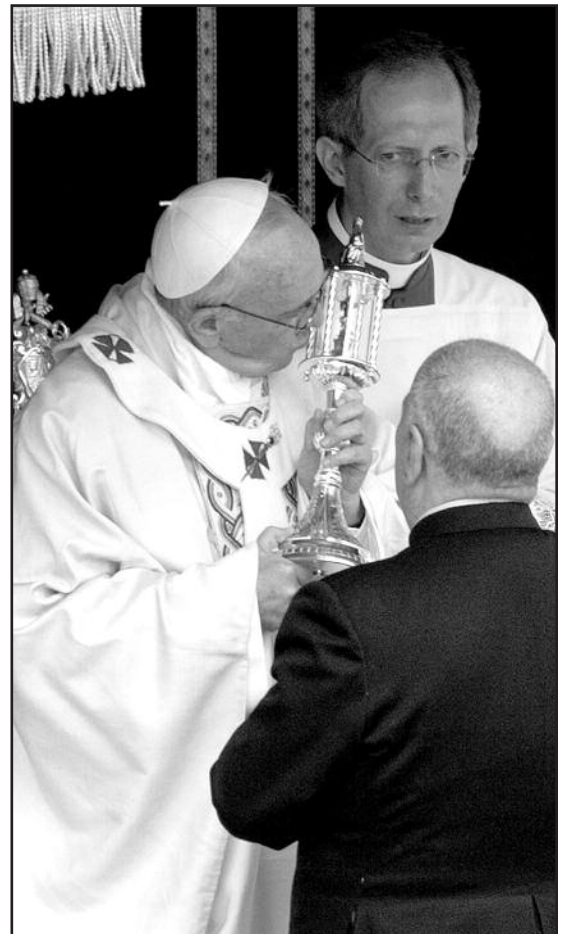
Tarp katalikų Bažnyčios pagarbos nusipelnusiųjų yra 813 italų, kurie buvo nužudyti Pietų Italijoje 1480 metais, kai į miestą įsiveržė turkai pareikalavo atsisakyti krikščionybės.

Popiežius kanonizavo Kolumbijos vienuolę, padėjusią vietiniams gyventojams 1914 metais. Ji tapo pirmąja šios šalies šventąja.

Pranciškųs šventąja paskelbė dar vieną moterį iš Lotynų Amerikos, kuri paaukojo save padėdama sergantiesiems bei katalikams išvengtį persekiojimo valdžiai vykdant griežtą politiką prieš tikėjimą trečiajame dešimtmetyje.

Naujų šventųjų kanonizaciją patvirtino vasario 11 dieną popiežiaus Benedikto XVI perskaitytas dekretas. Benediktas XVI per tą pačią ceremoniją paskelbė apie savo pasitraukimą.

Pranciškųs dešimtims tūkstančių šv. Petro aikštėje susirinkusių tikinčiųjų sakė, kad kankiniai yra įkvėpimo šaltinis, ypač kai „tiek daug krikščionių šiais laikais visame pasaulyje vis dar kenčia nuo smurto“.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.
Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5532

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD) – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesučiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų
kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.
Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenuo-
dotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pa-
silikti kopiją.

El. paštas:

redakcija@draugas.org

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Atkelta iš 1 psl.

Ar paseksime latvių pavyzdžiu?

Konstitucijos kūrėjas L. N. Rasimas siūlo svarbias Konstitucijos pataisas

Kadangi pats neturiu įstatymų iniciatyvos teisės, tai savo projektą įteikiau Seimo Konstitucijos komisijos pirmininkei ir kai kuriems Seimo nariams. Jeigu patiks – jie gali jį įregistruoti Seime.

Šis projektas didžia dalimi siekia justicijos pertvarkos Lietuvoje. Na, o su dviguba pilietybe jis sietinas todėl, kad Konstitucinis Teismas pradėjo nepaisyti Konstitucijos teksto ir savaip jį interpretuoti. Štai žodžius „atskiri atvejai“ jis bando pakeisti „labai reti atvejai“. Sutinku, kad atskiri atvejai gali būti reti, bet nebūtinai visada. Atskiras atvejis yra kartu ir kitoks atvejis.

Kada kitų valstybių justicija visokeriopai padeda tinkamai išspręsti nelauktai globaliniu mastu iškilusį dvigubos pilietybės būtinumą klausimą, mūsų Konstitucinis Teismas vienareikšmiškai pradeda aiškinti žodžius, kurių reikšmė nėra vienareikšmė. Konstitucijoje parašyta „atskiri atvejai“ ir Konstituciniam Teismui nesuteikta teisė, kad ir aiškinimo būdu, pakeisti juos žodžiais „labai reti atvejai“. Konstitucinis Teismas aiškiai pažeidė savo kompetenciją, įsikūso į ne savo reikalus, todėl tokiais atvejais būtina, kad paskutinį žodį, t. y. sutinka, ar ne su Konstitucinio Teismo interpretacijomis, galėtų spręsti Tautos atstovybė – Seimas. Taip siūlau ir padaryti, pakeičiant Konstitucijos 107 straipsnį.

Įdomu, kad iš esmės su tuo sutinka ir Konstitucinis Teismas. Štai jis rašo, kad „Nustatydamas Lietuvos pilietybės įgijimo pagrindus ir reguliuodamas pilietybės įgijimo ir netekimo tvarką, įstatymų leidėjas turi diskreciją“. O juk diskrecija tai ne kas kita, kaip pareigūno ar valstybės institucijos, Seimo irgi, teisė spręsti kokį nors klausimą savo nuožiūra.

Jūs siūlote apriboti Konstitucinio Teismo galias, kuriomis jis neteisėtai įsiveržė į parlamento valdas. Bet kaip tuomet su klausimais, kuriuos Konstitucinio Teismo prašo išaiškinti teismams?

Konstitucinis Teismas šiandien jau pradėjo iš esmės nagrinėti tiek baudžiamas, tiek civilines bylas ir spręsti tuos klausimus, kuriuos turi išspręsti tas teismas, ant kurio stalo atsidūrė byla. Taigi, kad kiekvienas žmogus galėtų ginti savo interesus teisme pasiremdamas Konstitucija, siūlome pakeisti Konstitucijos 110 str. taip, kad jeigu teisėjas turi pagrindo manyti, kad įstatymas konkrečioje byloje gali prieštarauti Konstitucijai, jis to įstatymo netaiko, lyg jo ir nebūtų. Tokį jo sprendimą visada gali patikrinti aukštesnės instancijos teismai, o susikaupus pakankamai daug panašių atvejų Aukščiausiasis Teismas skelbia apibendrinimą, kuris tampa privalomu visiems teismams, o toks įstatymas savaime numiršta. Taip dirba JAV, Skandinavų šalių ir dar daugelio valstybių justicija.

Vadinasi, Jūs bandote apriboti ir tas Konstitucinio Teismo galias, kurias jis paveržė iš kitų teismų, ir taip suteikti bet kuriam piliečiui galimybę kreiptis į teismą dėl galimo Konstitucijos pažeidimo. Tačiau Jūs pateikėte ir siūlymų, nesusijusių su Konstituciniu Teismu – kokie jie?

Manau, kad kuo greičiau turi būti priimtas priesaikos įstatymas (priesaikos projektą esu paruošęs), numatantis ir atsakomybę už priesaikos sulaužymą, tame tarpe ir teismo teisę nuspręsti, kaip ilgai priesaikos lauzytojui gali būti atimta teisė dirbti darba, kur reikia vėl

Prel. Edmundas Putrimas ir Regina Narušienė.

prisiekti.

Turi atsirasti ir visiškai naujas priesaikos tekstas, kuris kai kuriems dabartiniams teisėjams gali būti nepriimtinas – sekant kitų valstybių pavyzdžiu, priesaikoje turi atsirasti žodžiai: *prisiekiu, kad visas turtas, kurį valdau aš, mano šeimos nariai ir artimiausi giminaičiai, yra įgytas teisėtai.*

Taip pat turi atsirasti ir atleidimo pagrindai atsikant priimti priesaiką. Jų šiandien neturime.

Kita valstybinio lymens problema yra ta, kad prokuratūrai suteikta monopolisto teisė pradėti ar ne ikitėsiminį tyrimą. Tokią teisę būtina sugrąžinti policijai ar kitoms institucijoms, taip išlaisvinant prokurorą nuo televizinių filmų kūrimų, kuriuose Lietuvos prokurorai laksto apsikaisę pistoletais. Tai ne jų darbas. Jų darbas yra prižiūrėti ar nepažeidžiamos žmogaus teisės bei surinktų įrodymų patvirtinimas bei apgnimas teisme.

Pagaliau teismai turi atgauti savo teisę duoti tam tikrus privalomus nurodymus prokurorams.

Mano siūlomose Konstitucijos pataisose atsiranda ypatingojo prokuroro pareigybė (*praėjusios kadencijos Seime buvo paruošti keli įstatymo projektai, susiję su ypatingojo prokuroro statusu, koks yra JAV, bet at mesti kaip galimai antikonstituciniai* – red.).

Tarp mano siūlymų – ir teismų struktūros pakeitimas. Pvz., atsakoma administracinių teismų, jų funkcijas perduodant bendros kompetencijos teismams. Šiandien vykdoma teismų darbo optimizacija nėra reforma. O reformos teismuose būtinos.

Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės komisijos posėdžiuose Jūs pasisakėte ir tautiniais klausimais – kokie svarbiausi akcentai?

Atsirado minčių, kurias norėjau išsakyti, kada iškliausia kitų prelegentų pranešimus. Stebino noras keisti Lietuvos nacionalinės valstybės modelį kažkokiu internacionalizmu.

Tautybės klausimai aiškiai painiojami su Seimo narių gautais Lieuvių Tautos įgaliojimais atstovauti jos suverenitetą. Juk turkas Vokietijos parlamente visų pirma yra gavęs įgaliojimus atstovauti vokiečių tautą kaip suvereną, o ne turkų, nors kaip žmogus jis pasilieka turku su visomis tai bendrijai suteiktomis ir garantuotomis teisėmis. Pas mus atsirado norinčių būti didesniais marksistais už patį K. Marksą. Tad ir priminiau, kad Emanuelis Zingeris yra gavęs įgaliojimus atstovauti Lietuvių Tautą, kaip suvereną, o ne žydų. Jis, beje, to niekad ir nesiekė. Pasakiau, kad kolonistams, atsiradusiems kaip okupacijos pasekmė, negali būti suteiktos išskirtinės politinės teisės, net jeigu jie gyvena kompaktiškoms kolonijomis. Jeigu rusas tampa Lietuvos parlamento nariu, jis atstovauja ne Rusų Tautos kaip suvereno, o Lietuvių Tautos, kaip suvereno, interesus. Todėl mūsų Konstitucijoje ir nėra tautinių mažumų, o yra tik tautinės bendrijos, nes Lietuvos valstybė neturi nei centimetro kitos tautos etninių žemių. Į tai privalo Lietuvių Tautos atstovai Seime atsižvelgti, kai svarsto tautinių mažumų Lietuvoje įstatymą – tokių čia nėra, yra tik bendrijos.

Mečislovas Zaščirinskas ir PLB pirm. Danguolė Navickienė. Jono Česnavičiaus nuotr.

Kalbino Dalius Stancikas. Bernardinai.lt

Ką siūlo Seimo ir PLB komisija?

Dukart per metus Seime tradiciškai susirenkanti išeivių atstovų ir parlamentarų komisija gegužės 4–7 d. svarstė aktualius užsienio lietuviams ir visai Lietuvai klausimus, ieškojo jų sprendimo būdų.

Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) komisija valdžios institucijoms pateikė šūsnį rezoliucijų, kaip spręsti išeivių ir kai kurias vidaus šalies politikos problemas.

Trūksta politinės valios

Vilniuje keturias dienas posėdžiausi Seimo ir PLB komisija aptarė vieną aktualiausių išeiviams dvigubos pilietybės klausimą. Komisijos parengtoje rezoliucijoje pažymima neskubėti rengti referendumo, kad taip būtų įteisinama dviguba pilietybė. „Seimas dar neišnaudojo visų galimybių svarstyti ir priimti įstatymo pakeitimus, leidžiančius nekeičiant Konstitucijos turėti Lietuvos ir kitos valstybės pilietybę“, – tvirtino PLB komisijos narė Regina Narušienė. Jos teigimu, šiuo klausimu reikia daugiau suvokimo ir visuomenės diskusijų, todėl Seimo prašoma sudaryti PLB atstovų ir ekspertų, kurie išspręstų šią problemą, ieškotų jos teisinio reguliavimo būdų, darbo grupę. R. Narušienė įsitikinusi, kad dvigubą pilietybę galima įtvirtinti nekeičiant pagrindinio šalies įstatymo, nors Konstitucinis Teismas yra išaiškines priešingai. „Teisinių būdų yra daug. Nėra tik politinės valios“, – pareiškė PLB komisijos narė.

Referendumas dėl dvigubos pilietybės įteisinimo, pasak R. Narušienės, pareikalautų tik papildomų lėšų, ir didelė tikimybė, kad neįvyktų dėl per mažai balsuoti atėjusių žmonių. „Ar ne pigiau tautai papildyti dabartinį Pilietybės įstatymą?“ – svarstė išeivė.

Gina valstybinę kalbą

Išeivijos atstovų ir Seimo komisija Vyriausybei bei kitoms valdžios institucijoms parengė rezoliucijas dėl Lietuvos energetikos projektų vystymo ir jų įgyvendinimo, taip pat aptartos ekonomikos problemos, jų sprendimo būdai. PLB atstovai diskutavo ir dėl kitąmet vyksiančios Dainų šventės organizavimo. „Mums ši šventė ypač svarbi, nes tai – lietuviškos tautinės kultūros reiškinys“, – teigė Australijos Lietuvių Bendruomenės atstovas Henrikas Antanaitis. Jis pabrėžė, kad Vyriausybė privalo užtikrinti tinkamą šventės finansavimą, Turizmo departamentas – šį renginį aktyviai propaguoti užsienyje.

Komisija ragina Vyriausybę neįteisinti kai kurių tautinių mažumų reikalavimų. „Siūlome saugoti autentiškų etninių lietuvių žemių vietovardžius ir juos rašyti valstybine kalba. Piliečių vardus ir pavardes dokumentuose taip pat rašyti valstybine kalba, suvienodinti valstybinį lietuvių kalbos egzaminą“, – rezoliucijos dėl lietuvių kalbos išsaugojimo ir jos vartojimo nuostatas pristatė Lenkijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkė Irena Gasperavičiūtė. Taip pat siūloma stengtis, kad lietuvių kalba būtų įtraukta į UNESCO nematerialaus kultūros paveldo sąrašą, užtikrinti visavertį jos statusą ES institucijoje, saugoti lietuviškas mokyklas etninėse Lietuvos žemėse.

Seimo.lt ir „Draugo“ info

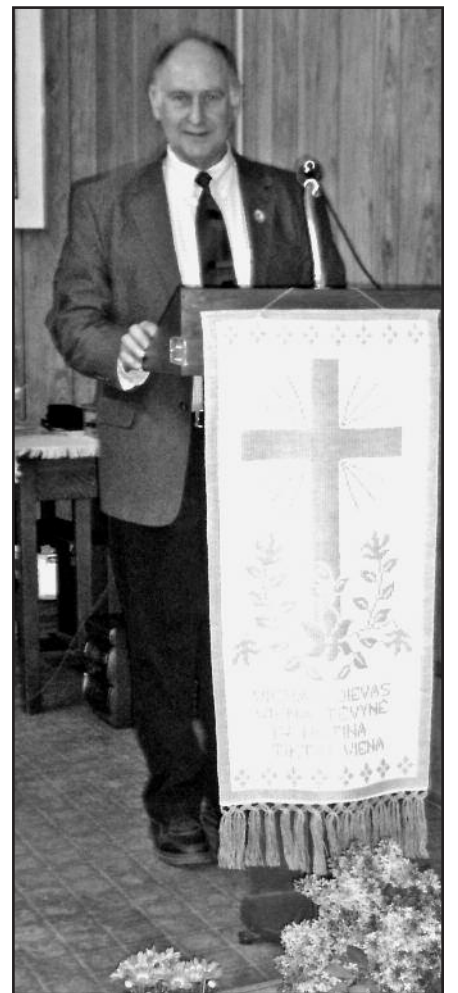
TELKINIAI

Detroit, MI

Visos mamos ir močiutės buvo apdovanotos gėlėmis.

R. Juškaitės-Švobienės nuotr.

Parapijos tarybos pirm. Antanas Strakšys.

Vytauto Nemanio nuotr.

Pagerbėme motinas

Kaip gera tiems, kurie dar turi Motinas.

Kaip gera tiems, kurie gali pabučiuoti jų visada šviesos kupinus veidus ir geras rankas

Kaip gera tiems, kurie gali pamatyti savo atspindį jų akyse.

Kaip gera tiems, kurie gali džiaugtis Motinų palaiminimu.

Ir iš kur tas sūnų ir dukrų įsitikinimas, kad Motina yra amžina.

Tad nulenkime galvas ir pasimelskime už mūsų mylimas ir nuostabias Mamas!

REGINA JUŠKAITĖ-ŠVOBIENĖ

Gražiausias pavasario mėnuo – gegužė. Po visų žiemos šalčių, ledo ir sniego, ateina pavasaris, atgimsta gamta, įvairiaspalviais žiedais pradeda sprogti medžiai. Aplink kvėpia atsinaujinusi gamta ir gyvybe. Visas krikščioniškas pasaulis pavasarį švenčia Motinos dieną. Gegužės mėnuo katalikiškame pasaulyje skiriamas mūsų dangiškos motinos Marijos garbinimui. Mes taip pat privalome atsiminti ir Motiną Tėvynę.

Šios trys motinos turi daug bendro – meilę, supratimą, pasiaukojimą. Nėra pasaulyje kitos būtybės, kuri tiek daug pasiaukotų savo vaikui kaip motina. Ji – žmogaus pradžia. Todėl ir motiną pagerbti skiriamas pats gražiausias mėnuo.

Mes prisimename ir mūsų motiną Lietuvą, jos praeityje nueitą kryžiaus kelią.

Motinos dienos proga lenkiame galvas taip Tėvynėje pasilikusioms, taip ir išėivijoje gyvenančioms motinoms. Jos yra tikrosios lietuviškų namų sielos ir lietuviybės saugotojos.

Sekmadienį, gegužės 12 d. Šv. Antano lietuvių parapijoje, Detroit, Mi-

chigan, vyko motinų pagerbimas. Šventė pradėta šv. Mišiomis už gyvas ir mirusias motinas. Mišias aukojo ir gražų pamokslą apie motinas pasakė kun. Peter Opara iš Nigerijos (Afrika). Skaitinius skaitė Antanas Strakšys. Po Mišių buvo sukalbėta Švč. Mergelės Marijos litanija.

Į Motinos dienos minėjimą susirinko gražus būrelis žmonių. Salės stalai buvo papuošti pavasario žiedais. Vaisių stalą paruošė Dievo Apvaizdos parapijos nuolatinė šeimininkė Regina Greenhalgh.

Renginio programai vadovavo parapijos tarybos pirmininkas Antanas Strakšys. Jis sveikino visas apsilankusias mamytes bei močiutes ir pabrėžė, kad šį rytą šv. Mišias už mūsų gyvas ir mirusias motinas aukojame su gilia meile ir dėkingumu už gyvybę. Kupina džiaugsmo širdimi sveikiname jas šiandien ir linkime, kad Dievo palaima jas lydėtų šios žemės keliais. O toms, kurios jau peržengė amžinybės slenkstį, Dievas suteiktų niekados nesibaigiančio džiaugsmo ir laimės danguje.

Antanas Strakšys perskaitė Salomėjos Nėries eiles „Motulė“. Visoms šventėje dalyvavusioms motinoms įteiktos puokštės pavasarių žiedų.

Seselė vienuolė Zosė Strakšytė atliko meninę programėlę. Ji paskam-

bino kelis kūrinius, sugiedojo „Ave Maria“ ir padeklamavo eilėraštį „Mano mama“.

Motinos diena suartina motinas ir vaikus ne tiek viešu minėjimu, kiek asmenišku motinos meilės pajutimu. Motinos meilė nerodoma viešai, ji pradėta šeimos židinyje. Kalbėti apie motiną – tai paliesti švelniausius žmogaus jausmus. Kalbėti apie mamą, mamytę – tai sužadinti žmoguje malonius ir gražius vaizdus. Vienam gal pasirodys liūdnas, skausmo pilnas veidas, pasilenkęs ties sergančio lova. Kiti gal prisimins motiną, besidžiaugiančią mūsų pasiekimais, džiaugsmais. Ne visi esame laimingi turėdami gyvas motinas. Ne visos motinos yra laimingos turėdamos gyvus vaikus. Amžinoji ramybė laikinai atskiria vienus nuo kitų, lieka ta skausminga tuštuma, prisiminimai. Ką mes galime padovanoti mūsų gyvoms mamytėms už jų nesibaigiančią meilę, rūpestį ir pasiaukojimą? Brangiausios dovanos, kurias vaikas gali įteikti – tai pagarba, meilė spindintis žvilgsnis, švelnus apkabinimas, švelnus meilės žodis. O tie, kurie netekome savo mamų, galime pasimelsti už jas, nunešti gėlių ant kapo ir ištarti: „Ačiū Tau, Mama, už gyvybę, už kantrybę. Ačiū Tau už viską. Atsiprašau, Mama Myliu Tave, miela ir brangi Mamyte.“

Aš labai myliu savo mamą

Marijonas Mikutavičius

*Mes kartais būname liūdni
Ir, rodos, trūksta tik lašelio meilės.
Norėtysi pabūt ilgiau su Tavimi,
Bet laiko, deja, vis maža.*

*Kasdien augame didesni
Ir vis rečiau paklausiam:
Kaip gi sekas, mama?*

Viskas gerai, gerai, kai tu esi šalia...

*Aš širdyje labai myliu savo mamą,
Tau mano šypsena, ašaros mano,
Aš širdyje labai myliu savo mamą.
Brangiausių šiam pasaulyje.*

*Dažnai mes būnam vieniši
Ir nieko nereik, tik apkabint mane,
Pabūti dviese nors trumpam vieni,
Bet laiko, deja, vis maža....*

DRAUGAS
LITHUANIAN WORLDWIDE NEWS

JOS VARDAS BUVO DIDESNIS UŽ GYVENIMĄ

„Dievas paverstas iš liks
būties ir laisvės. Jį gyvenimas
tėli pasipile ypač tarp, ypač
arom“.

**Apsilankykite
„Draugo“
internetinėje
svetainėje**

www.draugas.org

Philadelphia, PA

Žemčiūgai tarp mūsų

Marytė ir Vytautas Sušinskai su jiems įteiktu žymeniu.

Rimo Gedeikos nuotr.

TERESĖ GEČIENĖ

Lietuvių kalbos žodynas paaiškina, jog *žemčiūgai* yra perlai. O tikruosius perlus kartais sunku atpažinti. Mūsų bendruomenėse yra žmonių, kurių kartais nepastebime ir jų ilgamečių pastangų bei darbo neįvertiname. Jie įvertinimų ir neieško, savo nuopelnų nereklamuoja. Tačiau geriau juos atpažinti vėliau negu niekada.

Philadelphia valstijoje tokie ne visuomet pastebimi perlai yra Marytė ir Vytautas Sušinskai. Daugelį metų atidavę Philadelphia Lietuvių Bendruomenei ir Šv. Andriejaus lietuvių parapijai, jie buvo pastebėti ir įvertinti žymeniu Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjime š. m. vasario 24 dieną. JAV Lietuvių Bendruomenės Philadelphia apylinkės pirmininkas Vytas Maciūnas prieš apdovanodamas Marytę ir Vytautą, perskaitė pagerbimo lentelėje išgraviruotus žodžius: „Už daugelio metų veiklą Lietuvių Bendruomenėje ir lietuviškoje parapijoje“. Daugiau nieko. Daugelis žmonių salėje, ypačiai pastaraisiais metais atvykę iš Lietuvos, taip ir nesužinojo, kiek daug šie du žmonės yra atlikę ir už ką to žymens nusipelnę. Tačiau daug buvo tokių, kurie savo atsistojimu ir ilgais plojimais parodė, kad džiaugiasi kartu su pagerbtaisiais.

Marytė Krantauskaitė-Sušinskienė gimė Lietuvoje. Būdama 10 metų amžiaus su tėvais paliko Lietuvą. Šeima bėgo nuo sovietinio siaubo. Brolių ir seserų ji neturėjo. Karui pasibaigus atsikūrė pabėgėlių (DP) Wehner Oldenburg stovykloje Vokietijos britų zonoje. Ten lankė gimnaziją ir dalyvavo stovyklos lietuvių veikloje. Toje stovykloje taip pat gyveno Vytautas Sušinskas. Jis buvo keliais metais vyresnis, gimnazijos nelankė, talkino stovyklos kapelionui kun. Domininkui Kenstavičiui, ėjo zakristijono pareigas. Jis gyveno tik su savo motina, nes traukiantis iš Lietuvos žuvo Vytauto tėvas. Kai kartą Marytė rinko aukas lietuviškai veiklai, ji pasikvietė Vytautą į talką. Eidami nuo kareivinių durų iki durų, kuriose gyveno pabėgėliai, koridoriais ginčydavosi, kuris iš jų durims prasiverus prašys aukų.

Artimesnės draugystės užuomazga tuomet nutraukė emigracija. Jie pasuko skirtingais keliais: 1951 metais Marytė su tėvais atvykusi į Ameriką įsikūrė Philadelphia, o Vytautas su mama – New Haven, Connecticut valstijoje.

Philadelphia Marytė susipažino su

Jurgiu Bendžiumi, 1954 metais už jo ištekėjo ir susilaukė sūnaus bei dukters – Vytauto ir Vidos. Deja, 1964 metais Jurgis mirė. Marytė liko su dviem mažamečiais vaikais.

O Vytautas, atrodo, neužmiršo Marytės nuo Vokietijos laikų. Jai susižadavus su Jurgiu Bendžiumi, Vytautas su mama atvyko Marytės aplankyti ir visą laiką palaikė draugiškus ryšius. Praėjus trejiems metams po Marytės vyro mirties, Vytautas su mama vėl atvažiavo aplankyti jos šeimos. Sena pažintis virto meile ir 1967 metais vainikavosi vedybomis. M. ir V. Sušinskai susilaukė dar dviejų vaikų – Eugenijaus ir Gintaro (Juozuko). Kartu su jais visada gyveno Vyto mama – Janina Sušinskienė, o Marytės tėveliui mirus ir jos motina – Anelė Krantauskienė.

Gausią šeimą augindami ir mamas globodami, M. ir V. Sušinskai neapleido ir lietuviškos visuomeninės veiklos. Vytas talkino skautams ir 10 metų buvo LB apylinkės išdininku. Jam iš tų pareigų atsistatydinus, LB apylinkės išdardar 11 metų tvarkingai, be jokių kompiuterių vedė Marytė. Šalia tų pareigų ji Vinco Krėvės lituanistinės mokyklos darželyje 22 metus mokė jaunuosius mokinius. Nei vienas iš jų neužmiršo jos švelnaus būdo, jos globos, jos meilės savo auklėtiniams.

Kai 1991–1992 metais Šv. Andriejaus parapija išgyveno krizę ir vos nebuvo uždaryta, M. ir V. Sušinskai atėjo talkinti tuomet naujai paskirtam parapijos administratoriui, dabar jau klebonui kunigui Petru Burkauskui. Marytė atsisakė kitų pareigų ir jau 20 metų yra parapijos sekretorė, o Vytas tiek pat metų dirba zakristijonu. Kiekvieną sekmadienį jie pirmieji atvyksta į parapiją. Marytė priima visus užėinančius į kleboniją užprašyti Mišių, tartis dėl vaikų krikšto, jai pirmai skambina, kai miršta kas nors iš parapijiečių. Per laidotuves bažnyčios prieangyje ji sėdi prie staliuko ir priima aukas mirusio žmogaus atminimui, o Vytas viską paruošia zakristijoje šv. Mišioms ir sekmadieniais Mišių metu renka aukas.

Ar ne įdomu, kad ratas tarsi apsuko, ir panašiomis aplinkybėmis, kuriomis kadaise susipažino DP stovykloje, šie du pareigingi žmonės tyliai, ramiai atlieka daugelio mūsų mažai pastebimą ir ne visuomet įvertinamą patarnavimą parapijai ir visuomeni. Ačiū JAV LB Philadelphia apylinki, išreiškusiai padėką dviem ją pilnai užtarnavusiems nariams, mūsų bendruomenės tikriems *žemčiūgams*.

Europos dieną Lietuva pristatyta ir Dubline

Lietuvos ambasada Airijoje gegužės 9-ąją prisidėjo prie įvairių Europos dienos renginių Dubline, kuriuose diskutuota apie ES raidą, europines vertybes ir Sąjungos svarbą jos piliečiams, pristatytos Lietuvos ir kitų šalių narių kultūra bei tradicijos.

Lietuvos ambasadorius Airijoje Vidmantas Purlys su Europos gimtadieniu pasveikino Dublino Powerstown nacionalinės mokyklos bendruomenę, papasakojo mokiniams ir mokytojams apie Lietuvos vaidmenį Europoje, artėjantį Lietuvos pirmininkavimą ES Tarybai, Lietuvos ir Airijos santykius. V. Purlys taip pat atidengė mokinių specialiai šiai progai sukurtą mozaiką „Vieningi įvairovėje“.

Daugiatautės ir aktyviai ES piliečių metams skirtuose renginiuose dalyvaujančios mokyklos vadovei Helen Regan ambasadorius padovanojo lietuvių išėivijos rašytojos Rūtos Šepetys pasaulinį bestselerį apie lietuvių tremtinių gyvenimą „Tarp pilkų debesų“.

Tą pačią dieną Lietuvos ambasada kartu su kitomis ES šalių atstovėmis Airijoje dalyvavo tradicinėje Europos dienos šventėje Europos namuose Dubline, kurioje pristatė Lietuvą.

Europos namuose veikusiame šalies stende šventės lankytojai Lietuvą išvydo kaip modernią, užsienio turistams svetingą ir patrauklią verslui Europos Sąjungos narę, kuri liepos 1 d. perims Tarybos vairą. Svečiai taip pat supažindinti su tradicine nacionaline lietuvių virtuve.

Europos Sąjungos gimtadieniu pasirinkta gegužės 9-oji, kai vienas laisvos ir vieningos Europos idėjos autorių Prancūzijos užsienio reikalų ministras Robert Schuman savo žymiojoje kalboje išdėstė Europos integracijos viziją.

LR ambasados Airijoje info

Ambasadorius V. Purlys su Powerstown nacionalinės mokyklos bendruomenė.

Generalinis konsulas Čikagos mokiniams kalbėjo apie Europos Sąjungą

Generalinis konsulas M. Gudynas.

Gegužės 9 d. LR Generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas miesto Oro pajėgų akademijos gimnazijos (Air Force Academy High School) moksleiviams pristatė Europos Sąjungą. Pristatymo metu diplomatas kalbėjo apie ES susikūrimo istoriją, jos nares, valdymo sistemą, santykius su JAV, o pabaigai, atsizvelgdamas į aviacinę gimnazijos pakraipą, papasakojo apie Amerikos lietuvių S. Dariaus ir S. Girėno didvyrišką transatlantinį skrydį bei jo istoriją.

Išklausę generalinio konsulo pristatymo, jaunuoliai norėjo daugiau sužinoti ne tik apie ES, bet ir apie Lietuvą, jos paveldą. Siekiant geriau informuoti Čikagos visuomenę Europos dienos proga, miesto mokyklose suorganizuotas Europos Sąjungos pristatymų ciklas, kurį įgyvendino čia reziduojančių ES valstybių diplomatinių misijų vadovai.

LR generalinio konsulato Čikagoje info

„Lituanica SAT-1“ kūrėjai dirbs viršvalandžius

„Lituanica SAT-1“ komanda.

Online media nuotraukos

TOMAS TAŠKAUSKAS

JAV nacionalinė aeronautikos ir kosmoso agentūra (NASA) pirmojo Lietuvos palydovo kūrėjams pranešė daugiau nei dviem savaitėmis paankstinusi kompanijos „SpaceX“ raketos nešėjos „Falcon 9“ paleidimą. Raketa, kuri š. m. lapkričio 28 d. turėjo į Tarptautinę kosminę stotį nugabenti pirmąją lietuvišką palydovą „Lituanica SAT-1“, bus paleista lapkričio 11 d. Šis NASA sprendimas privertė palydovą kuriančią mokslininkų komandą keisti savo tvarkaraštį ir spartinti darbus.

Į paleidimo paankstinimą komanda sureagavo labai rimtai. „Kad nespėsime sukonstruoti palydovo iki paleidimo, apie tai net negalvojame. Todėl šiuo metu ir keičiame visus darbų grafikus, pasveriame iš naujo savo galimybes. Pasižiūrėsime, ką turėsime paspartinti, ko atsisakyti, galbūt kai kas kainuos šiek tiek brangiau. Bet, kadangi paleidimas buvo paankstintas, neturim kito pasirinkimo. Iki naujos nustatytos dienos turime spėti“, – sako misijos vadovas Vytenis Buzas.

Misijos vyresnysis programuotojas Vytautas Valaitis pabrėžia, kad susiklosčiusios aplinkybės pareikalaus intensyviai palydovo prototipo testavimą. „Nepaisant techninės pusės, dar yra progra-

minė pusė. Testavimo atsisakyti tikrai negalime, nes projektas yra labai svarbus ir palydovas turi veikti iš karto. Jeigu per anksti nutrauksime testavimą, galime kažko nepastebėti. Jeigu per ilgai testuosime, jis nebus labai efektyvus. Bet testavimo laiko sumažinti tikrai negalime, nebent pasistengtų, kad daugiau žmonių dirbtų vienu metu“, – įsitikinęs V. Valaitis.

Raketos nešėjos „Falcon 9“ paleidimo paankstinimo priežastys nežinomos. Anot V. Buzo, NASA neatskleidė savo motyvų, bet tikriausiai sprendimas priimtas siekiant išvengti kokios nors rizikos. Paleidimus planuojantys NASA inžinieriai dažniausiai keičia paleidimo datą dėl techninių raketos gedimų. Kartais paleidimo diena nukeliama atsižvelgiant į oro sąlygas.

„Lituanica SAT-1“ palydovą kuria daugiau nei 30 narių tarpdisciplininė komanda, sudaryta iš įvairių sričių aukštos kvalifikacijos specialistų, jaunų lietuvių mokslininkų, inžinierių, fizikų, programuotojų, gyvenančių ne tik Lietuvoje, bet ir už jos ribų. Balandžio pradžioje pradėtas vienas svarbiausių palydovo misijos etapų – prototipo integravimas. Projekte, kurio vertė siekia 1,3 mln. lt, šiuo metu dalyvauja 22 organizacijos ir įmonės.

Paleistas į žemės orbitą pirmasis palydovas ša-

lies istorijoje „Lituanica SAT-1“ ilgiau nei 6 mėn. skries 400 kilometrų aukštyje, 8 kilometrų per sekundę greičiu. Palydovas atliks pirmuosius lietuviškus kosmoso tyrimus, išbandys lietuvių sukurtas technologijas ir testuos alternatyvius energijos šaltinius ypatingomis sąlygomis.

Visi palaikantys pirmojo lietuviško palydovo paleidimo misiją, kviečiami burtis socialiniame tinkle: <http://www.facebook.com/Lituanicasat1>

Projekto svetainė: www.kosmonautai.lt

Rezidentūrų kultūriniai mainai

Jurga Barilaitė. „7 žali ekranai arba Ką daryčiau – jei daryčiau“, 2010, 7 drobės, video su garsu.

SKAISTĖ KAZARAUSKAITĖ

Klaipėdos kultūrų komunikacijų centras (KKKC) kartu su Nacionalinio šiuolaikinio meno centro Baltijos skyriumi (Kaliningradas, Rusija) ir Šiuolaikinių menų centru „Laznia“ (Gdanskas, Lenkija) vykdo projektą „Pažink svetimąsi“: tarpusavio supratimo tarp Gdanskos, Kaliningrado ir Klaipėdos gyventojų ugdymas, skatinant mainus šiuolaikinio meno ir kultūros srityje“. Numatoma projekto trukmė – dveji metai, nuo 2013 m. sausio mėn. iki 2014 m. gruodžio mėn.

Gegužės 3 d. KKKC parodinėse erdvėse buvo atidaryta Kaliningrado (Rusijos Federacija) kuratoriaus Eugenijaus Umanskio paroda „Made in

Kaliningrad“. Tai didžiausias ir įvairiausias (žanrų bei stilių prasme) kada nors Klaipėdoje buvęs kaliningradiečių meno renginys. Šmaikščiai ir sykiu labai rimtai pavadintas meno projektas pristato plačią šiuolaikinio Kaliningrado meno retrospektivą, kaliningradietiška visomis prasmėmis „meno produktą“, skirtą kaimyninėms šalims. Geografinis Rusijos ir Lietuvos artumas, sudėtinga istorinė patirtis šiandien yra suvokiama labiau kaip ekonominis nei kultūrinis bendradarbiavimas, ypač šiuolaikinio meno srityje. Todėl šis projektas padės žiūrovui pažinti kaimyninę šalį ir susipažinti su žmonėmis, savo kūryboje pabrėžiančias esmines, tačiau labai realias problemas, įvaizdinamas per kasdienes ir artimas buitines detales. Paroda veiks iki birželio 2 d.

Projektas neapsiriboja tik apsi-keitimais jau parengtomis parodomis. Naujai projekto parodai „Close stranger“ sukurti bus plėtojama meno rezidentūrų programa. 2013 m. Lietuvos menininkai: Marta Vosyliūtė, Laura Zala, ir Nerijus Jankauskas reziduos Šiuolaikinių menų centre „Laznia“, o Remigijus Treigys, Laura Garbštienė ir Jurga Barilaitė – Nacionalinio šiuolaikinio meno centro Baltijos skyriuje Kaliningrade. Menininkų 10 dienų rezidentūros tikslas – susipažinti su vietos specifika, pasiruošti meno kūrinių sukūrimui baigiamajai projekto parodai „Closer stranger“, kuri 2014 m. kelias per tris miestus: Gdanską, Kaliningradą, Klaipėdą.

Projektas įgyvendinamas Lietuvos-Lenkijos-Rusijos Europos kaimynystės ir partnerystės priemonės Ben-

dradarbiavimo abipus sienos 2007–2013 m. programos apimtyje. Programa finansuojama iš Europos Sąjungos ir Rusijos Federacijos lėšų, tikslas – stiprinti bendradarbiavimą tarp Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos, plėtojant dvišalius ir trišalius santykius.

Klaipėdos kultūrų komunikacijų centro dalyvavimas šioje ES programoje yra inovatyvi partnerystės forma, kadangi iki šiol kaimyninius Lietuvos, Rusijos ir Lenkijos regionus apimančio pastovaus institucinio bendradarbiavimo šiuolaikinio meno srityje nebuvo. Projekto veiklų metu, kuriose dalyvaus skirtingų amžiaus ir poreikių tikslinės grupės, planuojama jungti kultūros paveldą, dizainą ir šiuolaikinį meną ir turizmą.

Daugiau informacijos: www.kkcc.lt

LIETUVA IR PASAULIS

Po atnaujinimo pilis atvėrė duris

Panemunės pilis.

Alfa.lt nuotr.

Jurbarkas (BNS) – Jurbarko rajone po trejus metus trukusio atnaujinimo atidaryta Panemunės pilis. Atidarymo dieną vyko ekskursijos po pilį ir parką, taip pat buvo pristatyta Česlovo Lukensko asmeninė paroda „Mumifikatai“. Pilis atvėrė duris turizmui ir įvairiems kultūriniais renginiams. Vakarinėje pilies dalyje veiks viešbutis, kavinė, konferencijų salė, Turizmo informacijos centras. Pilies atnaujinimui panaudota 6,5 mln. litų Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų. Pagal projektą kultūrinio turizmo reikmėms turėjo būti pritaikyta 1,080 kvadratinų metrų Panemunės pilies ploto, sutvarkytas 1,800 ploto kiemas, nutiesti lauko inžineriniai

tinklai. Dalis pilies dar liko neatnaujinta. Panemunės pilis patenka į Nemuno, Kuršių marių, pajūrio turistinių maršrutą. Daugiau nei 400 metų skaičiuojanti Panemunės pilis, dar vadinama Gelgaudų arba Vytėnų pilimi, yra vienas žymiausių Lietuvos architektūros ir kultūros paminklų. Rūmai pradėti statyti pagal garsaus to meto architekto Petro Nonharto projektą. Tai renesanso stiliaus rezidencinė pilis. Iš pietų pusės, Nemuno link, prie jos glaudžiasi parkas, pradėtas formuoti dar XVII a. pradžioje, panaudojus jau buvusį sodą ir tvenkinius su malūnais. Nuo 1982 m. Panemunės pilis priklauso Vilniaus dailės akademijai.

V. Landsbergis kritikavo A. Kubiliaus vyriausybę

Vilnius (Alfa.lt) – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų (TS-LKD) partijos Politiko komiteto pirmininkas, profesorius Vytautas Landsbergis atvirai pažėrė kritikos savo bendražygiams ir ankstesnei vyriausybei vadovavusiam Andriui Kubiliui.

TS-LKD partijos XVIII suvažiavime Vilniuje V. Landsbergis kalbėjo, kad vyriausybė veikė ne kaip valdantis, atsakingas vienetas, o kaip atskiri vienetai su savo skirtingais grupuočių interesais. Jis pažymėjo, kad ne kartą buvo kalbama apie būtinybę įveikti konservatorių vidinį pakrikimą, susipriešinimą, tačiau į tai partijos vadovybė dažnai numodavo ranka. Nurodytos buvo taip pat konkrečios taktinės klaidos ir dirbant su tautinėmis mažumomis, ypač su Vilniaus krašto nelietuviais. Nesėkmingą konservatorių bandymą Kons-

titucijoje įtvirtinti šeimos sąvoką TS-LKD partijos Politikos komiteto vadovas pavadino kapituliacija. Tą kartą balsavime dėl šeimos sąvokos įtvirtinimo pritrūko vieno balso. V. Landsbergis aptarė ir įvykius Garliavoje bei visą Drąsiaus Kėdžio dukters istoriją: „Klesti verslas, kurio iš tikrųjų nemato teisėtvara. Taip yra, bet kodėl mes turime nematyti?“ Profesorius pabrėžė manantis, kad konservatoriai, nepaisydami mažametės D. Kėdžio dukros perdavimo motinai dramoms, nepareikšdami jokios pozicijos šiuo klausimu, padarė klaidą ir dėl to neteko dalies rinkėjų. Kalbama apie vaikų padėtį vaikų namuose, bet mes pasiduodame, kai kalbama apie pedofiliją – tai iš patvorio arba iš kitos partijos pusės. V. Landsbergis nesutiko toliau vadovauti partijos Politikos komitetui.

Paskirti „Bažnyčios kronikos“ fondo apdovanojimais

Kaunas (ELTA) – Pasaulinės visuomenės komunikavimo priemonių dienos proga arkivyskupas Sigitas Tamkevičius jau penkioliktus metus iš eilės paskelbė „Bažnyčios kronikos“ fondo apdovanojimus žiniasklaidos darbuotojams už sąžiningos, objektyvios ir principingos žurnalistikos bei krikščioniškųjų vertybių puoselėjimą viešojoje erdvėje.

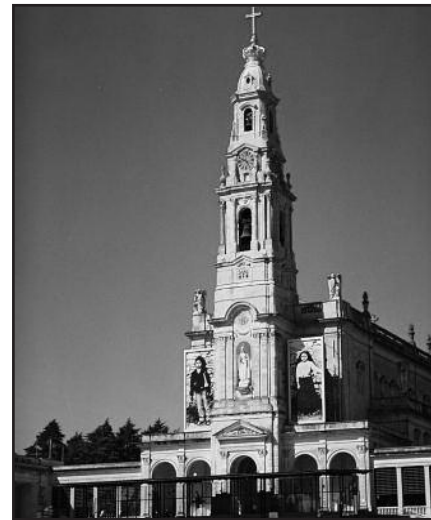
Apdovanojimai skirti Sauliui Kubiliui – už ilgametę ir ištikimą tarnystę Vatikano radijo ir Laisvosios Europos radijo lietuvių redakcijose, nepaliaujamai skelbiant vilties žinią

Lietuvos žmonėms, ypač nušviečiant Bažnyčios visuotinumą bei misijų prigimtį, ir už tautinės tapatybės puoselėjimą telkiant lietuvių bendruomenę išėivijoje.

Dr. Andrius Navickas apdovanojamas už daugiašakę ir vaisingą raišką medijose, ypač kuriant bei plėtojant interneto dienraštį bernardinai.lt, kuris nuolat skleidžiasi įvairiomis iniciatyvomis, telkia vis platesnį bendradarbių ir skaitytojų ratą, viešumoje atverdamas liudijimą, dialogą ir bendrą tiesos ieškojimą.

Popiežiaus Pranciškaus pontifikatas paaukotas Fatimos Dievo Motinai

Lisabona (Zenit.com) – Lisabonos arkivyskupas kardinolas José Policarpo ir Portugalijos vyskupai, atsiliepdami į popiežiaus Pranciškaus asmeninį prašymą, gegužės 13 d. jo pontifikatą paaukojo Fatimos Dievo Motinai. Ši ceremonija buvo įtraukta į Tarptautinės piligriminės kelionės į Fatimą, kuri vyksta gegužės 12–13 dienomis, programą. Gegužės piligrimystė Fatimoje tradiciškai būna minint pirmąjį Švč. Mergelės Marijos apsireiškimą trims mažiems Fatimos regėtojams (Lucijai, Jacintai ir Pranciškui), o šiemet minimos 96-osios šio apsireiškimo metinės. Kardinolas J. Policarpo sakė, kad popiežius Pranciškų jo dukart prašė atlikti šį paaukojimą ir pridūrė, kad jis tai galėtų atlikti ir vienas tylomis, tačiau džiaugtųsi, jeigu prie šio paaukojimo

Fatimos Dievo Motinos bažnyčia.

Scapix nuotr.

prisidėtų visa Portugalijos vyskupų konferencija.

G-7 šalys mažina nesutarimus

Londonas (BNS) – Didžiojo septyneto (G-7) valstybės sumažino JAV ir Europos nuomonių skirtumus dėl to, kaip griežto taupymo priemonės derinti su sprendiniais ekonomikos augimui skatinti. Britų finansų ministras George Osborne sakė, kad G-7 finansų ministrai ir centrinių bankų valdytojai vienoje Anglijos užmiesčio vietovėje taip pat pažadėjo kovoti su vengimu mokėti mokesčius. Be to, G-7 pažadėjo specialiai nesilpninti valiutų – po to, kai gegužės 10 d. jenos kursas dolerio atžvilgiu nukrito iki žemiausio per daugiau kaip ketverius metus lygio. Jungtinės Valstijos spaudė Europos šalis švelninti išlaidų apkarpytus, nes baiminamasi, kad jos gali pakenkti ekonomikos augimui. G-7 yra išsipareigojęs puoselėti pasaulio ekonomikos atsigravimą. De-

rybos, kuriose taip pat dalyvavo Europos Sąjungos (ES) ir Tarptautinio valiutos fondo (TVF) aukšto rango atstovai, pratęsė praėjusį mėnesį įvykusio Didžiojo dvidešimtuko (G-20) susitikimo diskusijas ir planavo kitą mėnesį Šiaurės Airijoje įvyksiantį „Didžiojo aštuoneto“ (G-8) viršūnių susitikimą. G-7 sudaro Didžioji Britanija, Kanada, Prancūzija, Vokietija, Italija, Japonija ir Jungtinės Valstijos. G-8 yra G-7 ir dar Rusija. TVF sveikino vyriausybės pastangas mažinti išlaidas, bet taip pat paragino Britaniją mažinti savo taupymo programos spartą ir paremti netvirtą šalies ekonominį atsigravimą. JAV izdo sekretorius Jacob Lew sakė, jog didžiausia pasaulio ekonomika labai jaučia, kad reikia teisingos pusiausvyros tarp taupymo ir augimo.

Latvijoje įteisinta dviguba pilietybė

Ryga (BNS) – Latvijos parlamentas įteisino dvigubą pilietybę. Pilietybės įstatymo pataisų projektas rengtas dvejus metus. Naujosios pataisos įsigalios spalio 1-ąją. Į dvigubą pilietybę galės pretenduoti buvę tremtiniai ir jų palikuonys, šiuo metu gyvenantys kitose šalyse. Taip pat ir latviai, turintys NATO, Europos Sąjungos ar Europos laisvosios prekybos sutarčiai priklausančių šalių pilietybę. Išimtis padaryta tautiečiams iš Australijos, Brazilijos ir Naujosios Zelandijos – šiose šalyse gyvena keliasdešimt tūkstančių latvių kilmės asmenų. Jų protėviai čia atvyko dar caro laikais. Dviguba pilietybė priklausys ir lybiams. Jie dabartinėje

Latvijos teritorijoje gyveno dar prieš čia atsikraustant baltams. Lybių Latvijoje mažai belikę, ir tie patys – su latvėje. Užsienyje gimę ir kitos šalies piliečiais pripažinti latvių vaikai Latvijos pilietybę gaus, jeigu ją turės bent vienas iš tėvų. Latvijos pilietybę lengviau bus suteikiama po 1991-ųjų rugpjūčio 21-osios gimusiems nepiliečiams (daugiausia – rusakalbių) vaikams, jeigu jie nebus turėję kitų šalių pilietybės ir nuolat gyvens Latvijoje. Beje, dvigubą pilietybę jau turi beveik 25,000 užsienyje gyvenančių latvių. Tai asmenys, spėję iki 1995 m. liepos 1 d. savo duomenis pateikti Gyventojų registru. Jiems buvo leista išsaugoti ir Latvijos pilietybę.

N. Sharif paskelbė pergalę rinkimuose Pakistane

Islamabadas (BNS) – Buvęs pakistaniečių premjeras Nawaz Sharif gegužės 11 d. paskelbė savo opozicinės centro dešiniųjų Pakistano musulmonų lygos-N (PML-N) pergalę rinkimuose ir pakvietė kitas partijas dirbti su juo. „Turėtume padėkoti Dievui, kad jis suteikė PML-N dar vieną galimybę pasitarnauti jums ir Pakistanui“, – sakė jis kalboje džiūgaujantiems šalininkams savo partijos būstinėje Lahore. Minia šaukė „premjeras Nawaz Sharif“ ir skandavo „Liūtas“ – N. Sharif pravardę, šoko, mo-

javo vėliavomis ir žaisliniais tigras – partijos rinkimų simboliu, pranešė AFP agentūra. PML-N pergalė suteiks N. Sharif istorinę trečią kadenciją premjero poste.

Kaip rodo neoficialūs rezultatai, nė viena partija tikriausiai negaus paprastos 172 vietų daugumos nacionaliniame parlamente, tad gali prasidėti ilgos derybos dėl koalicinės vyriausybės suformavimo. N. Sharif premjero poste dirbo 1990–1993 m., tada buvo atleistas dėl korupcijos.

Tavo aplinka yra tavo paties atspindys, mat, žiūrėdamas į savo draugus, tu iš tikrųjų žiūri į veidrodį

Kodėl? Nes žmogus – tai gyvas magnetas. Mes traukiame žmones, panašius į save: su panašiais įsitikinimais, panašiomis vertybėmis, panašiais pomėgiais ir panašiais laimėjimais. Jei nesi patenkintas žmonėmis, kurie yra šalia tavęs, – paklausk savęs, kodėl tu tokius trauki? Galima nustoti bendrauti su draugais, tačiau jų vietą užims nauji – lygiai tokie pat. Nori bendrauti su pozityviais, pasitikinčiais ir ryžtingais žmonėmis – pirmiausia ugdyk savyje šias savybes ir netrukus pastebėsi, kai ims keistis tavo aplinka. Aš sąmoningai vengiu žmonių, kurie nuolat viskuo nepatenkinti, kaltina aplinką ir vengia patys prisiimti atsakomybę.

Taigi turi svajonę? Pirmiausia įsitikink, kad ji tau pati geriausia. Paklausk savęs: ar gali dar kas nors būti geriau? Jei gali – tebūnie tai tavo svajonė. Neklausyk žmonių, kurie tau pataria būti realistu. Dažniausiai tokių žmonių laimėjimai nėra išpūdingi, jie neverti būti tavo konsultantais. Tada nustatyk savo svajonei atlikimo terminą ir svajonė virs tikslu.

Dalykis savo mintimis su pozityviais žmonėmis – sulauksi stipraus palaikymo ir įkvepiančio paskatinimo

Žmonės, kurie iš tikrųjų tau linki

gero, – būtinai tave palaikys. Jei reikės pagalbos – jie tau padės. Nuolat galvok apie savo brangų tikslą ir kiekvieną rytą klausk savęs: ką šiandien nuveiksi, kad bent per žingsnelį prie jo priartėtum? Laikydamosi šių paprastų principų tu gali pasiekti visko, ko panorėsi – reikia tik nepamiršti, kad pasaulis dosnus ir tu esi jo ypatingas draugas. Manai, per daug paprasta, kad būtų veiksminga? Išduosiu didžiausią paslaptį:

Visi genialūs dalykai pasaulyje yra paprasti

SVAJONĖS DIENORAŠTIS

Pasimatymas su „plieno žirgais“

15.20 vietos laiku atskridome į Atlantos miestą Džordžijos valstijoje. Iš čia ir pradėsime savo kelionę. Čia gyvena mano draugas Valentas Kairys su šeima, pas kurį apsistosime savaitgalį, nusipirksime kelionei reikalingų daiktų ir pirmadienį startuosime. Valentas dieną prieš mums atvykstant

Svajonės link vienos įkvepiančios kelionės istorija

DARIUS ČIBONIS
4

pervezė mūsų motociklus iš savo namo kiemelio į vietinį *Harley-Davidson* aptarnavimo centrą, kad šis paruoštų juos kelionei.

Olegui ir Silverijui tai pirmasis pasimatymas su Šiaurės Amerika. Riedėjome iš oro uosto traukinuku, kuris kerta visą Atlantos centrinę dalį aukštai nutiestu geležinkeliu, todėl galėjome iš viršaus dairytis po miesto apylinkes. Oro temperatūra siekė apie 35 laipsnius ir mums tai buvo pirmasis susitikimas su ne visai įprastu klimatu. Gana neįprastai atrodė apačioje nusidriekę balto betono greitkeliai, užkimšti automobiliais ir sunkvežimiais. Piko valanda, kai priemiesčių gyventojai juda namo iš darboviečių centrinėje Atlantoje. Puikiai suvokėme, kad mums teks ne kartą papulti į tokias transporto spūstis, prieš kurias Vilniaus grūstys kelia tik šypseną. Mus šiek tiek glumino tai, kad keliuose nematėme nė vieno motociklininko, akį rėžė neįprastai dideli sunkvežimiai, kurių visur buvo daugybė. Net senojo plento vilko Silverijaus akyse buvo matyti nerimo šešėlis.

Prie traukinuko mus pasitiko Valentas ir tuoj pat parašėme, kad vežtų mus tiesiai pas prekybos agentą, nes nekantravome pamatyti savo „plieno žirgus“, mat iki tol juos buvome regėję tik nuotraukose. Privažiaavę agento pastatą iškart nustebome pamatę Europoje neregėto dydžio motociklų pardavimo salę ir servisą. Vėliau suprato, kad tai tik mažesnis nei vidutinio dydžio amerikietiško motociklų pardavimo centras.

Artėjo ilgai laukta akimirka, kai pasimatysime su savo motociklais, nuo kurių patikimumo tiesiogine prasme priklausys mūsų kelionės sėkmė. Valentas privėdė mus prie roko grupės gitaristą primenančio serviso priėmėjo, kurio kaklas ir rankos buvo išstatuotose baikeriškais motyvais ir visa išvaizda nekėlė abejonių dėl jo meilės motociklams. Valentas paaiškino jam, kad čia tie trys vaikinai iš Lietuvos, atvykę apžiūrėti savo motociklų. Nors servisas jau buvo uždarymas po darbo dienos, „roko muzikantas“ mielai įleido mus į serviso patalpas, kuriose išvydome gal šimtą *Harley-Davidson* motociklų. Akys raibo nuo chromo spindesio ir spalvingų raštų.

Išvydę savo plieninius kelionės partnerius, pasijutome lyg maži vaikai Kalėdų rytą. Aš nebuvo iki šiol gyvai matęs savo motociklo modelio, nes jis tik šiemet pradėtas gaminti, bet žinojau, kad *Screaming Eagle*

ženklų gamintojas pažymi išskirtinius modelius, į kuriuos sudeda visa, ką turi geriausia, įskaitant galingesnius nei įprasta variklius ir visą aksesuarų komplektą. Ilgai lauktas pasimatymas įvyko ir išpūdziai pranoko mūsų lūkesčius! Išvydau išpūdingiausią kada nors matytą gamyklinį motošedevrą. Olegas ir Silverijus taip pat liko patenkinti savo pirkiniais, tik Silverijus akimirksniu priėmė sprendimą pasikeisti kelioninius krepšius į didesnius ir talpesnius. Pagalvojau, kad visi trys motociklai puikiai atitiko kiekvieno mūsų charakterį.

Nepaisant kelionės nuovargio, mūsų savijauta buvo puiki ir mes švėtėjome džiaugsmu: juk jau esame savo svajonėje ir nuo šiol prasideda intriguojanti istorija, kurios kiekviena diena – tai šurpuzas ir atpildas už ištikimybę savo tikslui.

Mes nežinojome, kas mūsų laukia artimiausias keturias savaites, tačiau sunkiai galėjome nustygti vietoje iš nuro kuo greičiau pasinerti į tą nežinomybę

Pirmasis pasivažinėjimas amerikos žeme

Sekmadieniais visi save gerbiančios Atlantos baikeriai, pasibalnoję savo „plieno žirgus“, lekia pasivažinėti į Atlantos apylinkėse esantį Heleno miestelį. Tai už 70 mylių nuo Atlantos esantis nedidelis vokiško stiliaus miestelis labai gražioje vietoje.

Savaitgaliais jame renkami daugybė motociklininkų. Silverijus nusprendė pats pasikeisti savo motociklo vairą į patogesnę ilgai kelionei, o mudu su Olegu, Valentu ir Valento draugu Arūnu motociklais išvykome į Heleną.

Bus daugiau

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

REAL ESTATE

Perku arba išsinuoju žemę
Lietuvoje, tinkamą ūkininkauti ir
perku mišką. Apmokėjimas per banką.
Sandorį galima atlikti Lietuvoje ir JAV.
Rolandas, tel. +370-616-93194

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Jubiliejų švenčiančio Vilkaviškio krašto muziejuje – ryškūs išeivių pėdsakai

Prieš 50 metų veiklą muziejus pradėjo šiame pastate, kur ir buvo surengtas jubiliejinis minėjimas.

Dabar muziejus įsikūręs suremontuotoje oficinoje, šalia – belvederio apžvalgos bokštas Algio Vaškevičiaus nuotraukos

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Neseniai Vilkaviškyje iškilmingai paminėtas šio miesto krašto muziejaus 50-metis. Ta proga į iškilmes atvyko ir savo prisiminimais pasidalijo šio muziejaus įkūrėja ir pirmoji direktorė Gabrielė Karalienė, vadovavusi muziejui nuo 1963 iki 2002-ųjų metų.

Viskas prasidėjo dar 1962-ųjų rudenį, kai pradėta kalbėti apie tokio muziejaus įkūrimo Vilkaviškyje būtinybę. Tada šiame rajone buvo aktyvus kraštotyrisinis judėjimas, daug įvairių roдиниų kraštotyrisinių ekspedicijų metu buvo surinkę Vilkaviškio mokytojai lituanistai. 1963-ųjų kovo pabaigoje surengta konferencija ir paroda, nuo kurių ir prasidėjo oficialūs muziejaus kūrimo darbai.

„Pradėjome darbą nedideliame buvusių kultūros namų kambarėlyje. Buvo didelis entuziazmas, žmonės daug visko atnešdavo, aš užrašinėčiau, nes radinys be istorijos – ne radinys. Atsirado daug pagalbininkų, kurie suprato tokio muziejaus steigimo reikšmę ir mane labai palaikė. Daug visko buvo per tuos dešimtmečius, mes augome, plėtėmės, gavome daugiau patalpų, didėjo ir darbuotojų skaičius. Šiandien smagu matyti, kad muziejus lankomas, jo roдиниų yra šimtai tūkstančių“, – sakė G. Karalienė.

Jubiliejaus proga buvusi direktorė padovanojo muziejui savo šeimos surinktą Lietuvos 1000-mečio medalių kolekciją. Sveikinimų ir dovanų tądien buvo labai daug – renginio svečiai nešė į sceną įvairias dėžutes, ap-lankus, kuriuose – įvairūs nauji roдиниų muziejui. Sveikinimai ir linkėjimai tęsėsi beveik dvi valandas.

Pradėjęs nuo vos vieno darbuotojo, šiandien Vilkaviškio krašto muziejus turi jau 15 darbuotojų. Roдиниų skaičius viršijo 210,000 vienetų, muziejaus parodas per metus pamato vidutiniškai apie 10,000 žmonių.

Statistika liudija, kad gausūs ir lietuvių išeivijos fondai – dailininkės mecenatės iš Čikagos Magdalenos Birutės Stankūnienės dailės kūriniai, meno albumai, fotografijos, asmeniniai daiktai sudaro per 15,000 vienetų, garsių kraštiečių Petro ir Kazio Karužų fondas – beveik 4,000 vienetų, žinomo fotomenininko, Čikagos lietuvių veikėjo, iš Vištyčio kilusio Algimanto Kežio padovanota 345 meninės nuotraukos.

Kraštietės M. B. Stankūnienės indėlis į šio muziejų suklestėjimą – di-

Minėjime dalyvavo pilnutėlė salė žiūrovų.

džiulis. „Berods 1994 metais atvažiauvau į Vilkaviškį ir nuėjau apžiūrėti krašto muziejaus, tada veikusio buvusios parapijos salėje. Sutikau nuostabią entuziastę direktorę Gabrielę Karalienę, kuri mane sužavėjo savo pasišventimu darbu. Pamačiau, kokios kuklios ir apgailėtinai ankštos patalpos, kaip jose niekas netelpa ir nuo tada tiesiog susirgau šio muziejaus bėdomis, galvodama, ką galiu padaryti, kad padėtis pasikeistų“, – yra pasakojusi dailininkė.

Pirmiausia dailininkė nutarė prisidėti ir papildyti muziejų savo kūriniais bei rodiniais iš savo namų Čikagoje. Taip pamažu iš jos namų Čikagoje į Vilkaviškį siuntinys po siuntinio keliavo asmeniniai baldai, namų reikmenys, kelionių suvenyrai, įvairios kolekcijos. Pati dailininkė yra sakiusi taip: „Atidaviau viską, ką brangiausio buvau sukaupusi iš kelionių, namų reikmenų, iš vyro dovanų. Padovanojau ir tetelių siuvinėtas staltieses, net ir savo šeimos nuotraukų

nepagailėjau muziejui atiduoti. Tegul žino mano kraštiečiai, kad jų ir savo gimtinės niekada nepamiršau.“

Kai 1997 metais muziejus persikėlė į Paežerių dvarą ir įsikūrė buvusioje jo oficinoje, M. B. Stankūnienė paskyrė 50,000 dolerių, už kuriuos buvo suremontuota oficina, įrengti darbo kabinetai, saugyklos, pirmasis aukštas paskirtas dailininkės memorialinei ekspozicijai.

Apie muziejaus pagalbininkus, rėmėjus iškilmių metu nemažai kalbėjo dabartinis jo direktorius istorikas Antanas Žilinskas. Jis sakė, kad per M. B. Stankūnienės tragišką šeimos likimą muziejuje atskleidžiama visa lietuvių tautos istorija. Direktorius pristatė vaizdo filmą, kuris parodė dabartinį muziejaus gyvenimą, jis pristatė edukacinės klasės veiklą – čia lankytojai gali pamatyti, kaip audžiamos juostos, patys gali sumušti sviestą ir jį ragauti.

„Muziejus – tai visų pirma jame dirbantys žmonės, kurių indėlis kartais net nepastebimas. Turime puikų kolektyvą, pasišventusį savo darbui. Daug metų muziejaus fondų tvarky-

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis,
automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų,
asmens turto perkraustymą 1-708-599-9680

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI

Lithuania, Latvia, Estonia

Siuntinių priėmimo vietos:

Atlantic Express Chicago, 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919

Lithuanian Plaza, 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866

Kunigaikščių Užėiga, 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622

Bočių Menė, 14911 127th St., Lemont, IL 60439 (Dirba tik savaitgaliais)

Rūta, 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882

Always With Flowers, 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339

Eurus Deli, 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290

Kalyna, 338 S. Rohlwing Rd., Palatine, IL 60067 Tel: 847-776-7766

Balalaika Mundelein, 368 Townline Rd., Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6660

Wonders of Nature, 726 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-793-1000

Back to Nature, 303 E. Dundee Rd., Wheeling, IL 60090 Tel: 847-520-7777

Asmeninių siuntų tel.:
708-907-3000

Siuntinių paėmimas iš namų:
630-774-2136

Centrinio ofiso adresas.:
8801 S. 78th Ave, Bridgeview, IL 60455

Buvusi ir dabartinis muziejaus vadovai G. Karalienė ir A. Žilinskas.

mui atidavė šviesios atminties Irena Pilkauskaitė, vertingais moksliniais tyrinėjimais muziejų papildė Danutė Ardzijauskaitė, didelio lankytojų dėmesio sulaukusias edukacines programas parengė Aušra Mickevičienė, Elena Rupeikienė. Išleidome nemažai renginių, buvo suorganizuota daug įsimintinų švenčių", – sakė direktorius.

Muziejus nuolat plečiasi ir pasiūlo lankytojams ką nors naujo. Jau keletus metų veikia suremontuotas buvęs belvederio bokštas, iš kurio galima apžvelgti gražias Paežerių apylinkes, pernai lankytojams duris atvėrė ir buvusi ledainė – restauravus šį pastatą čia atsidarė dar viena parodų salė. Tiesa, patalpų vis dar trūksta, nes rodinių yra labai daug, o dalis buvusio dvaro pastatų dar laukia atnaujinimo. Tad kol kas nėra vietos tremties parodai, nors ji būtina reikalinga, nėra galimybės rodyti ir tautinių mažumų gyvenimą – Vilkaviškyje nuo seno gyveno daug žydų, jo apylinkėse buvo ir gausi totorių bendruomenė.

Įdomus ir muziejaus archeologijos fondas, kuriame daugiau kaip

1,200 rodinių. Didžioji jų dalis rasta atsitiktinai, o fondą itin vertina mokslininkai ir archeologai. Šiemet yra numatyta išleisti katalogą „Vilkaviškio krašto archeologinis palikimas”.

Vilkaviškio krašto muziejaus fonduose saugoma ir garsių Vilkaviškio krašto literatų daktaro Vinco Kudirkos, daktaro Jono Basanavičiaus, Salomėjos Nėries, Kazio Bradūno, Antano Vaičiuliaičio ir kitų darbai, taip pat XIX amžiaus spaudos draudimo laikų leidiniai, žemėlapiai, gausi kalendorių kolekcija.

Čia yra ir kraštietės dailininkės Aldonos Biliūnienės, daug metų praleidusios Florida valstijoje 140 tapytų paveikslų, taip pat kriauklių kolekcijos. Itin vertingi filatelijos fonde saugomos visuomenės veikėjo, šaulio, literato, Vilkaviškio rajono garbės piliečio Kazio Karužos, nuo 1949 metų iki savo mirties 2005 metais gyvenusio Los Angeles dovanotų pašto ženklų kolekcijos. Už pasiaukojantį darbą Vilkaviškio garbės piliečių vardus turi ir šio muziejaus įkūrėja G. Karalienė ir dailininkė mecenatė M. B. Stankūnienė.

M. B. Stankūnienė muziejui padovanojo ir rodinių, ir pinigų.

A † A GEDIMINAS KAZĖNAS

Mirė 2013 m. gegužės 9 dieną.

Gimė 1922 m. Lietuvoje.

Į Ameriką atvyko 1950 m. Gyveno Čikagoje, Downers Grove, Darien ir Lemont, Illinois.

Nuliūdę liko: žmona Gražina, duktė Ramunė su vyru Algiu; sūnus Kęstutis su žmona Irena, sesuo Irena Lietuvoje su dukra Aukse Zumariene ir šeima, pusseserė Danutė ir pusbrolis Algimantas su šeimomis.

Gediminas buvo brolis mirusių Kęstučio, Algirdo ir Birutės, vyras pirmos žmonos Leonidos Kirkutės, kuri mirė 2003 m.

Priklausė Lietuvių Bendruomenei, Lietuvių Fondui, Pasaulio lietuvių centrui. Dainavo Čikagos lietuvių operos chore ir Pal. Jurgio Matulaičio misijos chore.

Velionis pašarvotas pirmadienį, gegužės 13 d. nuo 3 val. p. p. iki 9 val. v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave, Lemont, IL.

Iš laidojimo namų gegužės 14 d. 9:30 val. r. a. a. Gediminas bus atlydėtas į Pal. Jurgio Matulaičio bažnyčią, kurioje 10 val. r. bus aukojamos šv. Mišios už jo sielą.

Laidotuvės privačios.

Vietoje gėlių prašome aukoti Daughters of Lithuania, INC.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti atsisveikinime ir šv. Mišiose.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

Mielam draugui

A † A GEDIMINUI KAZĖNUI

po ilgos ir sunkios ligos Amžinybėn išėjus, gilią užuojautą reiškiamo jo mylimai žmonai GRAŽINAI, dukrai RAMUNEI, sūnui KĘSTUČIUI, jų šeimoms bei visiems artimiesiems ir kartu liūdime.

*Jūratė ir Pranas Jurkus
Dalia ir Romas Povilaitis
Praurimė ir Leonidas Ragas*

Šeštinių šventė

Atkelta iš 8 psl.

satos (Ef 4, 10; 1 Kor 15, 24. 27–28) ir istorijos Viešpats. Būdamas Viešpats, Kristus yra ir savojo kūno – Bažnyčios Galva (Ef 1, 22). Nors paimtas į dangų bei pašlovinatas ir iki galo atlikęs savo misiją, žemėje jis pasilieka savo Bažnyčioje.

Kristaus „pakilimas į dangų” yra ne išėjimas į tolimą kosmoso zoną, bet išliekamas artumas, kurį mokiniai jaučia taip stipriai, kad tai virsta džiaugsmu ir Dievo šloviniu (Lk 24, 50–53). Kristus pas Tėvą nėra toli, „į dangų žengdamas, mūsų varganų neapleido” (I Šeštinių Dėkojimo giesmė), daugių daugiausia mes esame nuo jo toli; bet kelias suartėti atviras.

Tai ne geografinio pobūdžio kelionė, bet širdies kelionė iš užsisklendimo savyje į naują pasaulį aprėpian-

čią dieviškąją meilę. „Meile galime būti jame,” – sako šv. Augustinas († 430). Panašiai kalba ir apaštalas Paulius: „Ir aš esu tikras, kad nei mirtis, nei gyvenimas, nei angelai, nei kuni-gaikštystės, nei dabartis, nei ateitis, nei galybės, nei aukštumos, nei gelmės, nei jokie kūriniai negalės mūsų atskirti nuo Dievo meilės, kuri yra mūsų Viešpatyje Kristuje Jėzuje” (Rom 8, 38–39).

Vadinasi, į dangų įžengiame tiek, kiek širdyje per tikėjimą, viltį ir meilę priartėjame prie Jėzaus ir su juo susivienijame. Dėl šios priežasties šiandienė Žengimo į dangų iškilmė kviečia mus į glaudžią bendrystę su mirusiu ir prisikėlusiu Jėzumi, neregimai esančiu kiekvieno iš mūsų gyvenime.

Delfi

„DRAUGĄ” galite užsisakyti ir internete

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **JAV LB Lemont apylinkės Socialinių** reikalų skyrius trečiadienį, gegužės 15 d., 1 val. p. p. kviečia visus į Pasaulio lietuvių centro skaityklą, kur matysite filmuotą Maironio istorinės dramos „Kęstučio mirtis“ vaidinimą Trakų pilyje, dalyvaujant žiūrovams.

■ **Visi kviečiami dalyvauti Lietuvos Dukteru draugijos** rengiamame metiniame narių ir plačiosios lietuvių visuomenės susirinkime, kuris įvyks gegužės 19 d. vakarinėje didžiosios salės pusėje, PLC, Lemont, tuoj pat po 11 val. r. šv. Mišių, t.y., 12:30 val. p.p. Išgirsime apie šios seniausios labdaros draugijos atliktus darbus ir ateities planus. Kviečiame į draugijos veiklą įsijungti naujus narius, ypač atvykusius iš Lietuvos. Gerumas ir atjauta kitiems tegul visus mus vienija. Susirinkimo metu pasivaišinsime kavute ir užkandėlėmis.

■ **Gegužės 19 d. JAV LB Marquette Park** apylinkė ruošia metinį narių susirinkimą. 11 val. r. – šv. Mišios Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, po Mišių – susirinkimas parapijos salėje. Vyks rinkimai į valdybą ir į Kontrolės komisiją. Kviečiame visus iš Marquette Park ir artimųjų vietovių dalyvauti.

■ **Gegužės 19 d., sekmadienį, 2 val. p. p.** Rudolph Ganz Memorial Hall, Roosevelt University (430 S. Michigan Ave., Chicago), „Auditorium Theater“ patalpoje (7 aukštas) vyks meno ansamblio „Dai-

nava“ koncertas.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Washington Kristijono Donelaičio** li-tuanistinė mokykla skelbia konkursą mokyklos vedėjos pareigoms užimti. Kandidatas/-ė turi turėti aukštąjį išsilavinimą, puikiai kalbėti ir rašyti lietuviškai. Prašymų laukiame iki gegužės 20 d. Jus siųskite KDLM tėvų komiteto pirmininkei Nerijai Orentienei el. paštu: nerija@orentas.com

■ **Boston li-tuanistinė mokykla pradeda** registraciją 2013–2014 mokslo metams. Ypač laukiame naujų šeimų, neabejingų lietuviškam švietimui, ir tų, kuriems rūpi lietuviškos ateities! Priimame vaikučius nuo 4 metų amžiaus. Veiks ir lietuvių kalbos suaugusiems kursai. Mokslo metų pradžia – 2013 m. rugsėjo 14 d. Registracija internetu iki rugpjūčio 1 d.: <http://www.blsm.org>

■ **Jaunųjų ateitininkų sąjungos stovykla** vyks Dainavoje (Michigan) nuo birželio 30 d. iki liepos 9 d. Registracija internetu: <http://javjas.org/>

■ **Rugpjūčio 5–17 dienomis centras** „Lingua Lituanica“ maloniai kviečia į Vaikų vasaros kursus, kurie vyks Gedimino pr. 26, Vilniuje. Daugiau informacijos tinklalapyje www.lingualit.lt arba el. paštu: info@lingualit.lt

„Food Depot“ prezidentė bei „Lithuania Plaza“ savininkai iš Čikagos atvyko į Washington padėti LR ambasadai surengti Europos atvirų durų dieną. Nuotraukoje (iš kairės): naujasis ambasados Žemės ūkio ir komercijos atašė Vaidotas Ašmonas, Angelė Kavakienė, LR ambasadorius JAV Žygimantas Pavilionis, Vanda ir Algis Morkūnai.

www.draugofondas.org

Remkime Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį.

Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins laikraščio gyvavimą daugeliui metų!

Draugo fondas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel: 773-585-9500

Gegužės 10 d. Vilniuje įvyko Baltijos galiūnų čempionatas. Dalyvavo Suomijos, Estijos, Latvijos, Lenkijos ir Lietuvos stipriausi sportininkai-galiūnai.

Komandinėse rungtyne pirmą vietą iškovojo lietuviai, antrą – lenkai, trečią – estai. Ketvirta ir penkta vieta atiteko latviams ir suomiams.

Šiame čempionate lietuviai pagerino jiems priklausiusį pasaulio rekordą. Trijų lietuvių iškeltas rastas ligšiolinį pasaulio rekordą pagerino 2,5 kg. Vytauto Lalo, Vido Blekaičio ir Žydrūno Savicko iškeltos rasto svoris siekė 502,5 kg.

Jono Česnavičiaus info ir nuotraukos

Lietuvių tautinių šokių ansamblis „Grandis“ gegužės 11 d. džiugino susirinkusiųjų akis ir širdis.

Jono Kuprio nuotraukos